

- Pedagogické procesy mají své vlastní tempo a setrvačnost a je nereálné, aby opatření přijatá na základě zjištění z jednoho testovacího běhu přinesla konkrétní posun registrovatelný v řádu několika měsíců. Naopak delší prodleva mezi celoplošnými ověřováními umožňuje přijmout, realizovat a vyhodnotit i opatření působící delší dobu (na úrovni školy např. úpravu ŠVP, na centrální úrovni např. program podpory některé vzdělávací oblasti, změny v RVP apod.).
- Každoroční celoplošné testování míry naplnění požadavků minimálních standardů by významně omezilo prostor pro sledování a hodnocení dalších výstupů výuky, především z oblasti klíčových gramotností, produktivních dovedností žáků (dost dobře nelze sledovat plošně) a jiných než profilových vzdělávacích oblastí (český jazyk, matematika, cizí jazyk). To by mělo v krátké době silně deformující vliv na výuku (neoprávněný dojem preference profilových předmětů před neprofilovými předměty a obecnými gramotnostmi), neboť ta vždy bude dynamicky reflektovat obsah a formu hodnocení výsledků.
- Současně s celoplošnými a výběrovými šetřeními ČŠI budou nadále probíhat mezinárodní šetření PISA, TIMSS, PIRLS apod. Také tato šetření budou zdrojem informací o aktuálních výsledcích zapojených škol, současně ale také budou představovat organizační nápor pro zapojené školy a budou přispívat k celkovému počtu všech realizovaných testových šetření.

Argument, že každoroční celoplošné testování by každému žákovi zaručilo „certifikovanou“ zpětnou vazbu o jím dosažené úrovni ve sledovaných oblastech, je platný, ale ani čtyřletý interval mezi povinnými celoplošnými šetřeními žádnou školu nezbavuje možnosti každoročně v rámci školního testování absolvovat šetření odpovídající jejím představám a potřebám (ať už v profilových nebo neprofilových předmětech, případně v klíčových gramotnostech). Pokud škola takovou možnost využije, bude efekt pro ni i pro její žáky stejný jako v případě, že by se povinná celoplošná šetření realizovala každý rok (tj. ti, kdo budou mít o každoroční sledování výsledků zájem, o takovou možnost nepřijdou).

Navrhovaný model obohacuje základní myšlenky původního vládního záměru (pravidelná informace o „výkonu“ vzdělávání, zpětná vazba dostupná každému žákovi a každé škole) o řadu dalších přínosů, které mohou informace získané z plošných i výběrových šetření podpory a výsledků vzdělávání přinést všem aktérům vzdělávacího procesu, a to právě díky využití různých typů šetření, různých monitorovacích prostředků a zacílení na všechny věkové skupiny žáků (oproti původní představě sledovat výsledky jen na úrovni 5. a 9. tříd).

Ověřování výsledků žáků v počátečním vzdělávání je nedílnou součástí komplexního hodnocení škol ze strany České školní inspekce dle školského zákona. Právě absence vhodného nástroje pro hodnocení výsledků byla důvodem pro implementaci této problematiky do vývojových procesů projektu NIQES.

Česká školní inspekce pro potřeby hodnocení vzdělávání jednoznačně preferuje pravidelná výběrová šetření na vždy sofistikovaně vybraném, reprezentativním vzorku škol, a to jak v oblasti zjišťování míry naplnění požadavků minimálních standardů všech vzdělávacích předmětů, tak v oblasti zjišťování podpory rozvoje a dosažené úrovně funkčních gramotností. Periodická celoplošná šetření ve vybraném ročníku a předmětu pak vhodně doplní celkový snímek úrovně znalostí a dovedností žáků v těch oblastech, které je možné elektronickým šetřením sledovat.

Současně si je ČŠI dobře vědoma limitovaných vypovídacích možností elektronického testování (především nemožnost postihnout všechny vzdělávací cíle, omezená statistická přesnost daná jednorázovostí zkoušky apod.), a proto ČŠI používá a nadále bude používat výsledky testování pouze jako jeden z mnoha indikátorů kvality vzdělávání v multikriteriálním rámci hodnocení kvality škol. Zjistí-li ČŠI, že nějaká škola v důsledku evaluačních šetření a ověřování výsledků opakovaně vykazuje rizikový stav, může danou školu navštívit